

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (3)

IZDAN 1 OKTOBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14301

Československá Zbrojovka a. s., Brno, Č. S. R.

Uredjaj za čvrsto držanje vatrenog cruzja na lafetu.

Prijava od 25 novembra 1937.

Važi od 1 maja 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 5 decembra 1936 (Č. S. R.).

Ovaj se pronalazak odnosi na uredaj za čvrsto držanje vatrenog oružja na lafetu. Do sada poznati slični uredaji su se sastojali iz elemenata za vezu, kao na primer iz čepova i ovima odgovarajućih ležišta, kod kojih su se za vreme pucanja i posle duže upotrebe obrazovali slobodni međuprostori, koji su imali štetan uticaj na preciznost oružja.

Ova se nezgoda otklanja uredajem po pronalasku, koji se odlikuje time, što su oružje i lafet snabdeveni uzajamno zahvatajućim se elementima za vezu, koji su tako izvedeni, da se za vreme pucanja usled energije povratnog udara uvećava efekat njihovog zahvata. Prema daljem izvodenju uredaja po pronalasku su ovi elementi snabdeveni kosim površinama, koje se međusobno nalaze u zahvatu, pri čemu je na oružju izvedena zahvatna površina tako izvedena, da se ova u pravcu od usta cevi udaljuje od podužne ose oružja.

Kod uredaja po pronalasku za vezu se efekat zahvata uvećava za vreme pucanja, pošto elementi za vezu deluju kao klinovi, tako, da kako u aksijalnom pravcu tako i u upravnom pravcu na ovaj pravac u vezi ne nastaju nikakvi štetni međuprostori, i oružje se uvek čvrsto drži na lafetu.

Postavljanje oružja na lafet koji je snabdeven elementima za vezu po pronalasku vrši se lako i brzo, tako, da se oružje može brzo postaviti u položaj za pucanje (dejstvo). Isto se tako lako može izvoditi skidanje oružja sa lafeta, a da se za ovo ne potrebuje nikakvo naročito oruđe i ele-

menti za vezu ne potrebuju nikakvo naročito osiguranje, odnosno ležišno postavljanje, pošto su oni čvrsto postavljeni na vatrenom oružju i na lafetu.

Na priloženom nacrtu je pokazan jedan primer izvođenja uredaja po pronalasku. Na sl. 1 je oružje šematički pokazano sa lafetom i postoljem. Sl. 2 pokazuje podužni presek lafeta, koji je snabdeven uredajem po pronalasku. Sl. 3 pokazuje presek po liniji II—II iz sl. 2 kolevke lafeta pri skinutom vatrenom oružju.

Vatreno oružje 1 je postavljeno na lafetu koji može vršiti kretanje pri podešavanju pravca po visini i bočno. Lafet se sastoji iz čepa 3 u ležištima bočnih zidova 4 obrtno postavljene kolevke 2, koja ima oblik slova U. Bočni zidovi 4 su izvedeni na obrtnoj platformi 5, koja je na poznat način postavljena na nepomičnoj platformi 6 koja je snabdevena nogama postolja.

Uredaj za čvrstu vezu oružja sa kolevkom, ali takvu, da se oružje može opet lako skidati, sastoji se kod pokazanog primera izvođenja iz dva ispada 11, 11', koji su postavljeni na podesnim mestima kutije oružja i snabdeveni su ležišnim površinama 12. Ove su površine tako izvedene, da se one udaljuju u pravcu od usta cevi od podužne ose oružja.

Na dnu 2' kolevke 2 su u jednakom rastojanju sa rastojanjem ispada 11, 11' postavljena dva protivispada 15 i 15', koji su isto tako snabdeveni kosim površinama 16. Ove površine kod postavljenog oružja izvede po načinu klinova zahvat sa površinama 12 ispada 11 i 11'.

Kolevka 2 je dalje snabdevena mehanizmom za osiguranje veze elemenata. Ovaj je mehanizam obrazovan pomoću dvokrake poluge 20, koja je pomoću čepa 23 postavljena obrtno u izrezu 19 u dnu 2' kolevke. Jedan krak poluge se završava površinom 22 u vidu segmenta valjka, koja je s obzirom na osu obrtanja poluge 20 izvedena ekscentrično. Ova površina 22 u vidu valjka radi zajedno sa odgovarajući izvedenim udubljenjem 13 izvedenom na ispadi 11. Drugi krak poluge je snabdeven ručicom 21, koja strči iz kolevke i nalazi se pod dejstvom opruge 24, tako, da se površina 22 nalazi u zahvatu sa udubljenjem 13 na ispadi 11.

Pri postavljanju oružja na kolevku 2 površine 12 i 16 ispada 11 i 11' odnosno protivispada 15 i 15' dospevaju međusobno u zahvat. Kod stavljanja jedne na drugu kosih površina ispada površina 22 po načinu valjka zalazi u udubljenje 13, tako, da se obezbeđuje veza oružja sa lafetom.

Kod odašiljanja hitca oružje ima usled dejstva energije povratnog udara težaju, da se pomeri u pravcu strele p; za vreme ovog pomeranja nastaje još čvršća veza oružja sa kolevkom, usled dejstva klinastih površina ispada. Veza ispada se uvek osigurava, jer se za vreme eventualnog pomeranja oružja u kolevci oprugom 24 vrši pritisak na krak poluge 20 tako, da se njena površina 22 uvek nalazi u zahvatu sa udubljenjem 13.

Oružje je na ovaj način čvrsto vezano sa lafetom i kolevkom, tako, da kako u aksijalnom pravcu tako i u pravcu upravnom na ovaj pravac ne mogu da se obrazuju slobodni međuprostori, koji bi mogli imati štetan uticaj na preciznost oružja.

Kod skidanja oružja sa lafeta se prvo poluga 20 obrtno pomera dok njena površina 22 u vidu segmenta ne dospe izvan zahvata sa udubljenjem 13 ispada 11. Time se oružje oslobađa, tako, da se njegovi ispadi mogu izvući iz zahvata sa protivispadima 15 i 15' i oružje može biti skinuto.

Pokazani i opisani uredaj predstavlja razume se samo jedan primer **izvođenja** pronalaska, a njegovi se pojedini detalji mogu menjati ne izlazeći iz okvira ovog pronalaska.

Patentni zahtevi:

1) Uredaj za čvrsto držanje vatrenog

oružja na lafetu, naznačen time, što su vatreno oružje (1) i lafet (2) snabdeveni elementima (11, 11' i 15, 15') za vezu koji uzajamno zahvataju jedan u drugi, i koji su tako izvedeni, da se efekat njihovog zahvata uvećava za vreme pucanja usled energije povratnog udara.

2) Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što su elementi snabdeveni kosim površinama, koje se uzajamno zahvataju, pri čemu je površina (12) za zahvat koja je izvedena na oružju (1) tako raspoređena, da se ona u pravcu od usta cevi udaljuje od podužne ose oružja.

3) Uredaj po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što su elementi (11, 11' i 15, 15') za vezu raspoređeni kako na oružju, tako i na lafetu (2) i veza odnosno rastavljanje oružja od lafeta se postiže pomeranjem oružja u pravcu njegove podužne ose.

4) Uredaj po zahtevu 1 do 5, naznačen time, što se elementi za vezu sastoje iz na oružju (1) i na lafetu (2) postavljanih ispada (11, 11' i 15, 15'), koji su snabdeveni kosim površinama (12, 16), koje se uzajamno dovode u zahvat i koje su tako izvedene, da se one u pravcu od usta cevi udaljuju od podužne ose oružja.

5) Uredaj po zahtevu 1 do 4, naznačen time, što je lafet (2) oružja snabdeven mehanizmom (20, 22), koji radi zajedno sa jednim od elemenata (11) za vezu oružja i ovaj element osigurava u zahvatu sa elementom (15) za vezu koji je postavljen na lafetu, pri čemu se osiguranje elemenata za vezu javlja i tada kad se ovi elementi uzajamno pomeraju usled dejstva energije povratnog kretanja oružja.

6) Uredaj po zahtevu 5, naznačen time, što je osiguravajući mehanizam obrazovan dvokrakom polugom (20), koja je na kolevci (2') lafeta postavljena obrtno i čiji je jedan krak izveden tako da radi zajedno sa ispadom (11) koji je izveden na lafetu, a drugi je krak opterećen oprugom (24).

7) Uredaj po zahtevu 5 i 6, naznačen time, što se polužni krak koji radi zajedno sa ispadom (11) oružja završava segmentom površine (22) po načinu valjka, koja je u odnosu na osu obrtanja poluge (20) izvedena ekscentrično, i koja površina (22) zahvata i odgovarajući izvedeno i na ispadi (11) raspoređeno udubljenje (13).

Fig. 1.

Ad pat. br. 14301

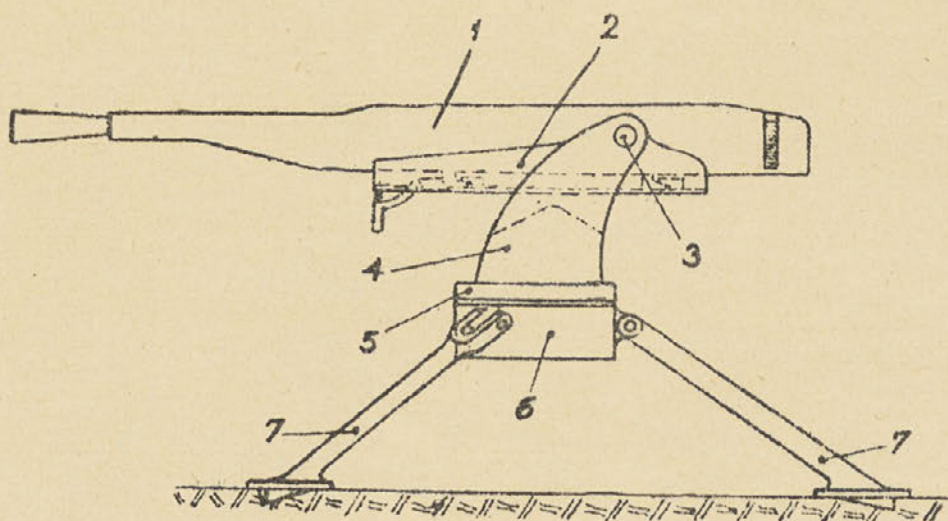

Fig. 2.

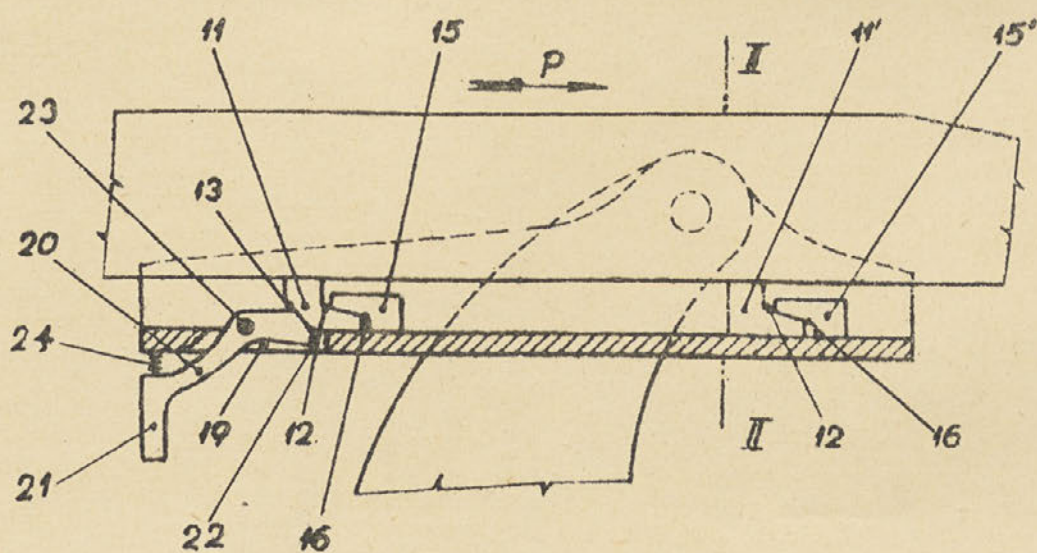

Fig. 3.

